

JAM: gazdaságtant már az alsó tagozatban!

FÖCI, TORNA, KÖZGÁZ

Mikor érdemes a gazdasági ismeretek oktatását elkezdni? A világ legfejlettebb piacgazdaságában, az Egyesült Államokban a múlt század közepén pedagógusok, a képzési rendszereket támogató állami és magánalapítványok azt a választ fogalmazták meg, hogy a legfogékonyabb korban, az általános iskolai tanulmányok kezdetén már szükséges az alapfogalmakkal megismertetni a diákokat, mert ez később nagymértékben befolyásolhatja pályaválasztásukat.

Ebből az alapkoncepcióból bontakozott ki a Junior Achievement, a legnépszerűbb, legnagyobb és leggyorsabban fejlődő nem profitorientált oktatási szervezet, amelynek sikerét mi sem bizonyítja jobban, mint hogy évente 108 országban több mint 2,5 millió diák számára teremti meg a lehetőséget, hogy azok megismerhessék a gazdasági élet sajátosságait. A Junior Achievement Magyarország (JAM) alapítványt 1993-ban hozták létre üzletemberek, tanárok; támogatói között ma már külföldi és hazai nagyvállalatok, alapítványok egész sora megtalálható. A szegedi központi JAM 9 éves missziója nem csekély eredményekkel büszkélkedhet,

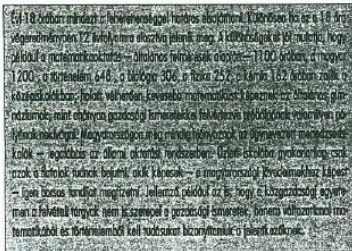
évfolyamon. A kötelező oktatás sem jelent valójában elkötelezettséget, mert a kerettanterv évi 18 óras foglalkozást ír elő. S még annyi időt sem muszáj minden iskolában erre a tananyagra fordítani; a gazdasági ismeretek és a pszichológia között lehet választani, s nagyon könnyen elképzelhető, hogy azok a tanárok, akik maguk sincsenek közgazdasági ismeretekkel felvértezve, inkább a sokkal könnyebben általánosítható pszichológiát ajánlják majd diákjaiknak.

A 18 óra egy évre csoztva pedig a gyakorlatban csupán perceket jelent. Pedig az alapítvány által kidolgozott – a nemzetközi tananyagra alapozott – az évek alatt többször is átdol-

beszélgetnek el a gazdasági érvényesülés lehetőségeiről. Idén először rendezik meg – miniszteriumi engedéllyel – azt az országos középiskolai tanulmányi versenyt, ahol gazdasági ismeretekből mérhetik össze tudásukat a jelentkezők. Nyári táborukban ugyancsak évek óta vállalják – az alapítvány finansziális közreműködésével – mind pedagógusok, mind diákok számára a továbbképzést, tréninget tartását, egyfajta bevezetést az üzleti életbe. 2001-ben indított legújabb akciójuk, hogy 2001 számítógép kerüljön – vállalati

adományok révén – az általános iskolákba. A Kereskedelmi és Hitelbank eddig 700 számítógépet ajánlott fel erre célra, a KPMG tanácsadó cépedig 50 gépet adott át. További programokkal is igyekszik segíteni az iskolákat, összehozni közös képzéseket jelentős cégekkel karöltve, mint például a közeljövőben a 3M-mel és a Citibankkal együtt indítottak az ország több középiskolájában. Jávorszky Iván, szegedi központi JAM ügyvezető igazgatója bízik abban, hogy az ország sikerül további támogatókat is megszerezni számítógép-projektjükhez nem lesz akadályja annak, hogy a nagyszabású koncepció megvalósuljon.

Bán Zsuzs

az ország 250 általános iskolájában, gimnáziumában és szakiskolájában találta eddig nyitott kapukra; ezekben immár évek óta folyik a gazdasági ismeretek oktatása.

A JAM akciójához eddig csatlakozott iskolákban két éven keresztül heti két órán tanítják az alkalmazott gazdasági ismereteket, mint hivatalos tantárgyat. A közgazdasági szakközépiskolában pedig egy évig heti három órát szárnak a képzésre, s ötödik tárgyként felkerült a választható érettségi tárgyak közé is. De az országban 4000 általános és 1200 középiskola működik, így az igazán nagy átörst az jelenhetné, ha a most bevezetett kerettanterv is erőteljesebben támogatná ezt a képzési lehetőséget.

Élven ugyan megtörtént az elmozdulás a holtpontról, ugyanis a 11. évfolyamtól megjelenik kötelező tárgyként

gozott tankönyv rengeteg gyakorlati példa megoldásán keresztül alkalmas arra, hogy valóban közgazdasági gondolkodásra nevelje a fiatalokat. Amióta kezdve, hogy megismertet a közgazdaságtan alapfogalmival, a piacgazdasági rendszer, a kereslet, kínálat, ár összefüggéseivel, eljut odáig, hogy bevezessen a vállalkozások alapításába is. Mindezt úgy foglalva össze, hogy játékos módon segítsen elsajátítani egy olyan komoly tudományt, amelynek hasznát vehetik azok a fiatalok is, akik az iskola befejezése után nem kívánják egyetemen folytatni tanulmányaikat, hanem megpróbálnak másként boldogulni a való világban.

A JAM misszió egyébként nem csupán a szűken vett iskolai oktatásra terjed ki. Évek óta vállalják, hogy középiskolák végzős hallgatóival, ahol ezt az iskolaigazgatók igénylik –